

E225

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception):
03 / 09 / 2012

ម៉ោង (Time/Heure): 11 : 00

អ្នកទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: **SANN RADA**

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

សាធារណៈ / Public

ថ្ងៃទី ០៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១២

ជូនចំពោះ: ភាគីទាំងអស់នៃសំណុំរឿង ០០២

ពី: ចៅក្រម និង ណុំន ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ចម្លងជូន: លោក/លោកស្រីចៅក្រម និងមន្ត្រីច្បាប់ជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

កម្មវត្ថុ: សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបញ្ជាក់សារជាភស្តុតាងមួយចំនួន

កាលពីថ្ងៃទី ២០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសេចក្តីសម្រេចដោយផ្ទាល់មាត់មួយស្តីពីការបញ្ជាក់សារជាភស្តុតាងមួយចំនួនរបស់មេធាវីការពារជនជាប់ចោទ នួន ជា។ នៅពេលនេះ អង្គជំនុំជម្រះសូមផ្តល់សំអាងហេតុពេញលេញដើម្បីគាំទ្រសេចក្តីសម្រេចដោយផ្ទាល់មាត់ខាងលើនេះ៖

ឯកសារ D366/7.1.564៖

អង្គជំនុំជម្រះទទួលស្គាល់ថា អង្គជំនុំជម្រះចាំបាច់ត្រូវបញ្ជាក់បន្ថែមអំពីការលើកឡើងរបស់លោក ចៅក្រមប្រធានអង្គជំនុំជម្រះ ទៅកាន់មេធាវីអន្តរជាតិរបស់ជនជាប់ចោទ នួន ជា។ លោកប្រធានអង្គជំនុំជម្រះបានមានប្រសាសន៍ថា “អង្គជំនុំជម្រះមិនអនុញ្ញាតឱ្យលោកដកស្រង់បែបខ្លួនយកមកសួរសាក្សីទេ។ លោកអាចយក ខ្លឹមសារនៃឯកសារនោះមកសួរដេញដោលសាក្សីបាន” (ប្រតិចារឹក, ថ្ងៃទី ១៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២, ទំព័រ ៣៧)។ ដោយហេតុថាឯកសារខាងលើត្រូវបានដាក់នៅចំពោះ

មុខអង្គជំនុំជម្រះរួចហើយនោះ ការដកស្រង់ឯកសារនេះដោយពុំមានកំហិត (ឱ្យតែមានភាពពាក់ព័ន្ធ) អាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើទៅបាន។ យ៉ាងណាក៏ដោយ មេធាវីការពារជនជាប់ចោទ នួន ជា ហាក់ដូចជា បានប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារនៃឯកសារនេះដើម្បីសួរសំណួរជាច្រើនទៅសាក្សី។ ហេតុដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះ អនុញ្ញាតឱ្យមេធាវីការពារជនជាប់ចោទ នួន ជា ដកស្រង់ពីឯកសារនេះ ប៉ុន្តែតែក្នុងករណីដែលមេធាវី ការពារជនជាប់ចោទ នួន ជា មានសំណួរបន្ថែមទៀតដើម្បីសួរទៅសាក្សី ប្រសិន បើមេធាវីការពារក្តី មានបំណងធ្វើដូច្នោះនោះ។ មេធាវីការពារក្តីពុំអាចលើកប្រធានបទទាំងឡាយណាដែលត្រូវបាន ពិភាក្សារួចហើយបានឡើយ ជាពិសេសនៅពេលដែលសំណួរទាំងនេះត្រូវបានអង្គជំនុំជម្រះយល់ថាពុំ ពាក់ព័ន្ធ ឬដដែលៗ។

ឯកសារ D22/185.5៖

បញ្ហានេះកើតឡើងដោយសារតែឯកសារនេះពុំត្រូវបានបង្ហាញនៅលើអេក្រង់កុំព្យូទ័រ និងត្រូវបានដក យកពីសាក្សី។ មេធាវីការពារក្តីពុំត្រូវបានកំហិតលើការប្រើប្រាស់ឯកសារនេះក្នុងការសួរសំណួរ ឡើយ ហើយឯកសារនេះត្រូវបានដកស្រង់ជាច្រើនដង។ ហេតុដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះយល់ថា មិនចាំបាច់ ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យមេធាវី ការពារក្តីសួរសំណួរបន្ថែមទៀតលើបញ្ហានេះឡើយ។

ឯកសារ E3/1435៖

ឯកសារនេះត្រូវបានដាក់នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះរួចហើយ ប៉ុន្តែពុំត្រូវបានបង្ហាញលើអេក្រង់កុំព្យូទ័រ និងត្រូវបានយកពីសាក្សី។ ឯកសារនេះមានបញ្ជីឈ្មោះសមាជិករដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ក្រោយពេលមានសេចក្តីសម្រេចរបស់សភាតំណាងប្រជាជនកម្ពុជានៅខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៧៩ (ក្នុងបញ្ជី ឈ្មោះនោះ លោក គាត ឈន់ ត្រូវបានលើកឡើងថាជារដ្ឋមន្ត្រីខុទ្ទកាល័យនាយករដ្ឋមន្ត្រី)។ ក្នុងអំឡុង ពេលនៃការសួរសំណួរ មេធាវីការពារក្តី បានដកស្រង់ឈ្មោះសមាជិករដ្ឋាភិបាលទាំងអស់ពីក្នុងបញ្ជី ឈ្មោះនោះ។ ហេតុដូច្នោះ មេធាវីការពារក្តីពុំត្រូវបាន កំហិតលើការប្រើប្រាស់ឯកសារនេះឡើយ គ្រាន់ តែនៅពេលនោះមានសេចក្តីសម្រេចមួយដែលចេញដោយប្រធានអង្គជំនុំជម្រះ អំពីភាពពាក់ព័ន្ធនៃ សំណួរផ្នែកលើឯកសារខាងលើនេះប៉ុណ្ណោះ ហើយដែលសេចក្តី សម្រេចនោះត្រូវបានតវ៉ានាពេល នោះផងដែរ។ (សាក្សីត្រូវបានសួរថាតើ តាមដែលគាត់បានដឹង បញ្ជីឈ្មោះនេះ បានពិពណ៌នាត្រឹម ត្រូវអំពីសមាសភាពរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដែរឬយ៉ាងណា ហើយប្រធានអង្គជំនុំ ជម្រះ បានសម្រេចថា សាក្សីពុំត្រូវឆ្លើយសំណួរនេះឡើយ ដោយហេតុថាសំណួរនេះពុំស្ថិតក្នុងវិសាលភាពនៃ សំណុំរឿង ០០២/០១ ទេ) (ប្រតិចារឹក ថ្ងៃទី ១៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២, ទំព័រ ៣៥)។ មេធាវី

ការពារក្តីបាន ជំទាស់ទៅនឹងការសម្រេចនេះ ដោយបានអះអាងថា ឯកសារនេះត្រូវបានសហព្រះរាជ
អាជ្ញាប្រើប្រាស់ក្នុងការសួរសំណួររបស់ខ្លួនទៅសាក្សី ឈ្មោះ ស គឹមលុត (ដែលតាមបញ្ជីឈ្មោះនេះ
គាត់ជារដ្ឋលេខាធិការក្រសួង ផ្គត់ផ្គង់ និងដឹកជញ្ជូន)។ ជំនួសមុខឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចៅក្រម
Lavergne បានបញ្ជាក់ថា ការ អនុញ្ញាតឱ្យសួរសំណួរនេះ អាស្រ័យទៅលើភាពពាក់ព័ន្ធរបស់សំណួរ
(ប្រតិចារឹក, ថ្ងៃទី ១៥ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១២, ទំព័រ ៩៦)។ មេធាវីការពារជនជាប់ចោទ នួន ជា
មិនចាំបាច់សួរសំណួរបន្ថែមលើប្រធានបទនេះ ឡើយ។